

Mediácia v členských štátoch - Luxembursko

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [fr](#).

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Luxemburskom veľkovejvodstve si uvedomujú výhody mediácie.

Na koho sa treba obrátiť?

Za reguláciu činnosti mediátorov nie je zodpovedný žiadny ústredný orgán.

Okrem mediácie v osobitných sektoroch (banky, poisťovne atď.) a okrem [ombudsmana](#), ktorý má na starosti mediáciu v správnych veciach a [výboru pre ochranu práv detí](#) (Ombudskomitee fir t'Rechter vun de Kanner) sa mediácii venujú tieto právnické združenia:

- [Luxemburské združenie mediácie a akreditovaných mediátorov](#) (ALMA, nezisková organizácia)
- [Centrum pre mediáciu advokátskej komory Luxemburska](#) (CMBL, nezisková organizácia)
- [Centrum pre mediáciu](#) (nezisková organizácia)
- [Centrum pre sociálnu a rodinnú mediáciu](#) (Centre de médiation Socio-Familiale), ktoré spravuje nadácia Pro Familia

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia je prípustná hlavne:

- v správnych veciach
- v trestnoprávných veciach
- v rodinnoprávných veciach
- v obchodnoprávných veciach
- vo veciach týkajúcich sa susedských sporov

Hlavnými črtami **mediácie v občianskoprávných a obchodnoprávných veciach** je jej konsenzuálna povaha, dôvernosť konania, ako aj nezávislosť, nestrannosť a kvalifikácia mediátora. Mediácia sa môže týkať celého sporu alebo len niektorej jeho časti. Patrí sem ako mediácia na základe dohody tak aj mediácia nariadená súdom, pričom významnú rolu zohráva rodinná mediácia.

V rámci **mediácie na základe dohody** môže každá strana nezávisle od akéhokoľvek súdneho alebo arbitrážneho konania navrhnúť tej druhej alebo ostatným stranám, aby využili mediáciu, a to v ktorejkoľvek fáze súdneho konania, pokiaľ o veci nezačal rokovať súd.

V rámci **mediácie na súde**, tzv. „súdnej mediácie“, občianskoprávny, obchodnoprávny alebo rodinný spor už bol predložený súdu, ktorý môže kedykoľvek pristúpiť k súdnej mediácii, pokiaľ o veci nezačal rokovať súd a okrem prípadov na kasačnom súde a predbežných opatrení. Sudca môže strany k mediácii vyzvať z vlastnej iniciatívy alebo na spoločnú žiadosť strán o mediáciu, mediácia je však v každom prípade možná len so súhlasom strán. Ak sa sudcovi predloží spor zasahujúci do oblasti rodinného práva, pričom tu ide len o určitý počet vymedzených prípadov, sudca môže stranám navrhnúť mediáciu a nariadi bezplatné informačné stretnutie, na ktorom sa vysvetlia zásady, postup a účinky mediácie.

V **trestných veciach** môže štátny prokurátor za určitých podmienok predtým, ako rozhodne začať trestné stíhanie, rozhodnúť, že využije mediáciu, ak:

- by toto opatrenie mohlo zaistiť nápravu ujmy spôsobenej obeti, alebo
- by mohlo ukončiť ťažkosti, ktoré vznikli v dôsledku porušenia predpisov, alebo
- by mohlo prispieť k rehabilitácii páchatela.

Využitie mediácie nebráni tomu, aby sa neskôr prijalo rozhodnutie začať súdne stíhanie, najmä ak neboli dodržané podmienky mediácie.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Využitie mediácie je úplne dobrovoľné.

Mediáciu v administratívnych veciach a mediáciu v trestných veciach, ako aj tzv. „sektorové mediácie“ upravujú osobitné právne predpisy.

Informácie a odborná príprava

Mediátor pre trestnoprávne veci

Zákonom zo 6. mája 1999 a nariadením veľkovojsvodstva z 31. mája 1999 sa zaviedol režim mediácie pre trestnoprávne veci. Štátny prokurátor môže predtým, ako rozhodne začať trestné stíhanie, rozhodnúť, že využije mediáciu, ak by toto opatrenie podľa neho mohlo zaistiť nápravu ujmy spôsobenej obeti alebo ukončiť ťažkosti, ktoré vznikli v dôsledku porušenia predpisov alebo prispieť k rehabilitácii páchatela. Keď štátny prokurátor rozhodne o využití mediácie v trestnoprávnej veci, môže určiť ktorúkoľvek osobu akreditovanú na tieto účely, aby slúžila ako mediátor.

Pokiaľ ide o akreditáciu:

Osoba, ktorá by chcela získať akreditáciu ako mediátor pre trestnoprávne veci, o ňu požiadala ministerstvo spravodlivosti, ktoré o tejto žiadosti rozhodne potom, ako požiadala o stanovisko štátneho generálneho prokurátora.

Mediátor pre občianskoprávne a obchodnoprávne veci

Zákonom z 24. februára 2012 sa vytvoril vnútroštátny právny rámec pre mediáciu v občianskoprávných a obchodnoprávných veciach v podobe novej hlavy nového občianskeho súdneho poriadku. Luxembursko prostredníctvom tohto zákona transponovalo smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach, pričom prevzalo v nej uvedené zásady týkajúce sa cezhraničných sporov aj pre vnútroštátne spory. Zákon je doplnený o nariadenie veľkovojsvodstva z 25. júna 2012, ktorým sa stanovuje postup akreditácie do funkcie akreditovaného súdneho a rodinného mediátora, povinná osobitná odborná príprava v oblasti mediácie a organizácia bezplatného informačného stretnutia.

Mediátor je tretia osoba, ktorá má za úlohu vypočuť strany spolu a v prípade potreby osobitne, aby strany našli riešenie svojho sporu. Stranám nevnucuje riešenie, ale ich vyzýva k tomu, aby sa spoločne dohodli na mimosúdnom riešení.

Súdnu mediáciu a rodinnú mediáciu môže zabezpečovať akreditovaný alebo neakreditovaný mediátor. Akreditovaný mediátor je fyzická osoba, ktorú na tieto účely akreditoval minister spravodlivosti.

V prípade mediácie na základe dohody a v prípade cezhraničného sporu sa strany môžu obrátiť na neakreditovaného mediátora.

Pokiaľ ide o akreditáciu:

Minister spravodlivosti je príslušným orgánom na udeľovanie akreditácií mediátorom. V občianskoprávných a obchodnoprávných veciach mediátori na mediáciu na základe dohody akreditáciu nepotrebujú.

Akákoľvek fyzická osoba môže požiadať o akreditáciu, ak spĺňa podmienky stanovené zákonom z 24. februára 2012 o zavedení mediácie v občianskoprávných a obchodnoprávných veciach do nového občianskeho súdneho poriadku, ako aj podmienky zahrnuté v nariadení veľkovojsvodstva z 25. júna 2012, ktorým sa stanovuje postup akreditácie do funkcie súdneho a rodinného mediátora, program osobitnej odbornej prípravy v oblasti mediácie a organizácia bezplatného informačného stretnutia.

Podľa uvedenej smernice 2008/52/ES a článku 1251-3 ods. 1 pododseku 3 zákona z 24. februára 2012 o mediácii je poskytovateľ služieb mediácie, ktorý spĺňa ekvivalentné alebo v zásade porovnateľné kritériá na akreditáciu v inom členskom štáte Európskej únie, oslobodený od povinnosti získať akreditáciu v Luxemburskom veľkovojsvodstve.

Akreditácia sa udeľuje na neobmedzené obdobie.

V článku 1251-3 ods. 2 nového občianskeho súdneho poriadku a v uvedenom nariadení veľkovojsvodstva z 25. júna 2012 sú vymenované kumulatívne podmienky, ktoré musia splniť fyzické osoby, ktoré chcú získať akreditáciu:

1. príslušná osoba musí predložiť záruky o bezúhonnosti, kvalifikácii, odbornej príprave, nezávislosti a nestrannosti,
2. príslušná osoba musí predložiť výpis z luxemburského registra trestov alebo podobný doklad, ktorý vydali príslušné orgány krajiny pobytu, v ktorej mal žiadateľ pobyt posledných päť rokov,
3. príslušná osoba nesmie byť zbavená svojich občianskych práv a výkonu politických práv,
4. príslušná osoba musí mať absolvovanú odbornú prípravu v oblasti mediácie, ktorú doloží:
  - buď magisterským diplomom v oblasti mediácie z Luxemburskej univerzity alebo univerzity, vysokej školy alebo inej vzdelávacej ustanovizne na rovnakej úrovni vzdelania, zodpovedajúci právnym, regulačným alebo správnym ustanoveniam členského štátu Európskej únie,
  - alebo trojročnou odbornou praxou doplnenou o osobitnú odbornú prípravu v oblasti mediácie, ktorá je stanovená v článku 2 uvedeného nariadenia veľkovojsvodstva z 25. júna 2012,
  - alebo odbornou prípravou v oblasti mediácie uznanou v členskom štáte Únie.

Luxemburská univerzita ponúka osobitný [program odbornej prípravy \(magisterské štúdium\) v oblasti mediácie](#).

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia sa často poskytuje bezplatne. Ak sa poskytuje za odmenu, je to zreteľne uvedené.

V rámci **mediácie na základe dohody** sú odmeny mediátorov stanovené voľne. Poplatky a odmeny sú v tomto prípade na ťarchu strán v rovnakom pomere, pokiaľ sa nerozhodnú inak.

V rámci **súdnej a rodinnej mediácie** sú odmeny stanovené nariadením veľkovojsvodstva.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

Je dôležité poznamenať, že dohody, ktoré sú výsledkom **občianskoprávnej a obchodnoprávnej mediácie** majú rovnaký účinok ako súdne rozhodnutie. Tieto dohody, bez ohľadu na to, či sú uzatvorené v inom členskom štáte Európskej únie alebo na vnútroštátnej úrovni, sú vykonateľné v rámci Európskej únie podľa uvedenej smernice 2008/52/ES. Keď príslušný sudca potvrdí dohodu alebo jej časť, dohoda sa stáva vykonateľnou.

Smernica je do vnútroštátnych právnych predpisov transponovaná zákonom z 24. februára 2012, ktorý mediáciu stavia na rovnakú úroveň ako existujúce súdne postupy.

Súvisiace odkazy

[Ministerstvo spravodlivosti](#)

[Luxemburské združenie mediácie a akreditovaných mediátorov](#) (ALMA, nezisková organizácia)

[Centrum pre mediáciu advokátskej komory Luxemburska](#) (CMBL)

[Centrum pre mediáciu](#)

[Centrum pre sociálnu a rodinnú mediáciu](#)

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 20/12/2018